

відації банків з іноземним капіталом, припинення діяльності банків, пов'язані із згортанням діяльності іноземних банківських груп на території України, а також інформація про банки, в яких введено тимчасову адміністрацію.

Особливості реорганізації банків з іноземним капіталом в Україні стосуються, перш за все набуття або збільшення істотної участі власників, зокрема іноземних інвесторів, у банку- правонаступнику, що потребує погодження в НБУ. Інші положення щодо реорганізаційних процесів в іноземному банківництві України стосуються загалом усіх банківських установ-юридичних осіб, зареєстрованих в Україні. Таким чином, вітчизняне законодавство не сприяє та не обмежує проведення злиттів, поглинань чи використання інших форм реорганізації іноземними банками.

Література

1. Коломойцев В.Е. Універсальний словник економічних термінів: [навчальний посібник] / В. Е. Коломойцев. – К.: Видавництво «Молодь», 2000. – 384 с.
2. Постанова Правління НБУ «Про схвалення Методичних рекомендацій про порядок реорганізації, реструктуризації комерційних банків» №395 від 9 жовтня 2000 р. – Електронний ресурс / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / [за ред. Р.С. Дяківа]. – К.: Міжнародна економічна фундація, 2000. – 704 с.
4. Стратегія Національного банку України щодо реструктуризації та реорганізації банків у стані фінансової скрути, схвалена постановою правління НБУ №502 від 01.12.98 р. – Електронний ресурс / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>
5. Закон України «Про банки і банківську діяльність» №2121-III від 07.12.2000 р.: [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>
6. Директива 2001/24/ЄС Європейського Парламенту та Ради «Про реорганізацію та ліквідацію кредитних установ» від 4 квітня

2001 р. – Електронний ресурс / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>

7. Постанова Правління НБУ «Про затвердження Положення про особливості реорганізації банку за рішенням його власників» №189 від 27.06.2008 р. – Електронний ресурс / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>

8. Бадзім О.С. Процеси транскордонного злиття та поглинання у фінансовому секторі України / О.С. Бадзім, Ю.Ю. Кривошапка // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – №9. – С. 155–159.

9. Лист Департаменту платіжних систем НБУ №25-111/2733-17445 від 10.12.2008 р. «Роз'яснення щодо зміни рахунків клієнтів при реорганізації банку». – Електронний ресурс / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>

10. Роз'яснення Міністерства юстиції України «Гарантії працівників у разі ліквідації або реорганізації підприємства, установи, організації» від 25.01.2011 р. – Електронний ресурс / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>

11. Чуб О.О. Банки в глобальній економіці: [монографія] / О.О. Чуб. – К.: КНЕУ, 2009. – 340 с.

12. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо форм створення банків та розміру статутного капіталу» №133-V від 14.09.2006 р. – Електронний ресурс / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>

13. Державне підприємство «Інформаційно-ресурсний центр». – Електронний ресурс. – Режим доступу до ресурсу: <http://irc.gov.ua/ua/Reiestri.html>

14. Закон України «Про акціонерні товариства» №514-VI від 17.09.2008 р.: [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>

15. Цивільний кодекс України №435-IV від 16.01.2003 р. – Електронний ресурс / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>

16. Ткачук Н. Синергетичний ефект в операціях злиття і поглинання банків: особливості оцінки та визначення / Н. Ткачук // Вісник НБУ. – 2010. – №2. – С. 36–40.

Т.М. БУЛАХ,
к.в.н., доцент, КНУКІМ

Державне регулювання соціального розвитку села

У статті розкрито проблеми державного регулювання соціального розвитку села. На основі аналізу наявних законодавчих актів, врахування світового і вітчизняного досвіду надані пропозиції щодо їх вирішення.

Ключові слова: село, соціальний розвиток, державне регулювання.

В статье раскрыты проблемы государственного регулирования социального развития села. На основе анализа имеющихся законодательных актов, учета мирового

и отечественного опыта предоставлены предложения относительно их решения.

Ключевые слова: село, социальное развитие, государственное регулирование.

The problems of government control of social development of village are exposed in the article. On the basis of analysis of present legislative acts, account of world and home experience grant to suggestion in relation to their decision.

Постановка проблеми. Агропромисловий комплекс України – це цілісна народногосподарська система взаємопов'язаних в своєму розвитку галузей, які забезпечують виробництво сільськогосподарської сировини та продовольства, їх заготівлю, зберігання, переробку і реалізацію населенню. Ядром агропромислового комплексу є галузі сільського господарства. У своєму розвитку вони характеризуються певними особливостями; це вплив природно-кліматичних факторів на характер і організацію виробництва, об'єктивна необхідність використання частини виробленої продукції як засобів виробництва, універсальність основного засобу виробництва – землі. Все це зумовлює особливості становлення ринкових відносин в агропромисловому комплексі та особливості його державного регулювання, особливо зважаючи на те, що на сучасному етапі розвитку української держави надзвичайної актуальності набувають питання комплексного розвитку сільських територій не тільки з позиції виробництва продовольчого ресурсу, а й з урахуванням необхідності забезпечення належних умов та якості життя тих, хто проживає у сільській місцевості.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. У країнах з розвинутою ринковою економікою приділяється велика увага державному регулюванню соціального розвитку села. Вагомий внесок у вивчення цих проблем зробили такі відомі вітчизняні вчені, як О. Бородіна, І. Власов, С. Гудзинський, Б. Данилишин, Т. Зінчук, Р. Косодій, О. Могильний, О. Онищенко, М. Орлатий, І. Прокопа, О. Прокопенко, К. Прокопишак, П. Саблук, М. Хвесик, Л. Шепотько, В. Юрчишин, К. Якуба; зарубіжні – Л. Ван Депоель, Ж. Вілкін, Т. Дуча, Х. Каравелі, М. Кларк, Т. Лонч, В. Назаренко, В. Пачиорковський, А. Петріков, Ж. Плева, Т. Ратінгер, О. Хашковская та багато інших. Однак в Україні цій проблемі з боку науковців ще не приділяється достатня увага.

Метою статті є виявлення проблем державного регулювання соціального розвитку села на основі аналізу законодавчої бази, врахування світового і вітчизняного досвіду та надання пропозицій щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Необхідність державного регулювання сучасних аграрних перетворень в Україні, соціального відродження села обумовлена умовами ринкової економіки. Аграрні перетворення неодноразово проводилися в країні і раніше, але, по суті, вони не давали позитивних результатів. Історія сільського господарства переконує, що добробут селян перебуває в тісній залежності від явищ, вплинути на які вони майже або зовсім не можуть. До таких зовнішніх факторів належать події на міжнародній арені, фінансова політика уряду, загальний стан економіки держави. Тому важливим аспектом ефективного ведення господарства є вироблення стратегії щодо різних зовнішніх факторів. За останні двадцять років можна відзначити такі основні чинники, що значно вплинули на темпи розвитку і структуру сільського господарства України. По-перше, це розпад СРСР, порушення економічних зв'язків і часткова втрата традиційних ринків

збуту цукру, олії, хмелю, спирту, тваринницької продукції. По-друге, обравши ринкову орієнтацію, з української системи управління разом із паралізуючою директивністю поквапилися викинути й плановість – необхідний і загальний елемент раціонального управління економікою. По-третє, лібералізація цін, яка обернулася для сільськогосподарського товаровиробника небаченим диспаритетом цін: індекс оптових цін на промислову продукцію, що споживається в сільському господарстві. За час, що минув від 1991 року, триває процес зменшення сільського населення, не вирішена проблема так званих «неперспективних» сіл, різко погіршилася екологічна ситуація в сільській місцевості у зв'язку із забрудненням земель і водойм отрутохімікатами, радіонуклідами тощо, спостерігаються інші негативні явища.

На особливу увагу при цьому заслуговують питання державного регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва. Узагальнення двадцятирічного вітчизняного досвіду переходу до ринку та сторічного досвіду країн із розвинутою економікою дозволяє зробити такі основні висновки:

1) створення та ефективне функціонування соціально орієнтованої економіки неможливе без державного регулювання найважливіших параметрів розвитку суспільного виробництва і соціальної сфери. Це зумовлене тим, що не всі функції і дії, котрі потрібні для ефективного перебігу відтворювальних процесів і забезпечення повноцінного життя суспільства, можуть бути реалізовані через ринкові відносини. Передусім це стосується розробки і сприяння здійсненню стратегії економічного розвитку народного господарства; регулювання інноваційних процесів та інвестиційної діяльності; перерозподілу консолідованих (централізованих) доходів і ресурсів, стабілізації економіки і соціального захисту населення; моніторингу і регулювання процесів охорони і відтворення навколишнього середовища;

2) ринок, як основний регулятор виробництва, сам стає суб'єктом державного регулювання з орієнтацією на досягнення соціального прогресу;

3) державне регулювання економіки не має підміняти ринковий механізм, а лише доповнювати його завдяки переважанню економічних важелів впливу на розвиток суспільного виробництва;

4) основними принципами державного регулювання економіки мають бути: по-перше, мінімальне втручання державних органів у економічні процеси (їм доцільно делегувати лише ті функції, які не можуть бути забезпечені суб'єктами ринкових відносин); по-друге, вплив відповідних владних структур на розвиток соціально-економічних процесів здійснюється за допомогою встановлюваних державою економічних регуляторів і нормативів;

5) за умов економічної кризи в народному господарстві посилюється застосування адміністративних методів управління;

6) найбільшого державного регулювання і підтримки вимагає сільське господарство. Зумовлено це тим, що, по-перше, ця галузь є життєво необхідною в будь-якому

суспільстві і розглядається як пріоритетна при обґрунтуванні перспектив соціально-економічного розвитку країни; по-друге, сільське господарство, як правило, не виробляє кінцевого продукту. Найвищий ефект одержує той, хто стоїть у кінці технологічного ланцюжка. Тому одне з головних завдань аграрної політики держави – забезпечити рівноправні стосунки між партнерами в бізнесі.

Метою державного регулювання сільськогосподарського виробництва є досягнення найбільш ефективного, стабільно-поступального економічного і соціального розвитку сільського господарства. У процесі такого регулювання здійснюється економічна підтримка аграрних підприємств з тим, щоб вони, по-перше, за нормального господарювання мали необхідний рівень дохідності в умовах несприятливої ринкової кон'юнктури, і, по-друге, були зацікавлені вести виробництво в такому обсязі й асортименті продукції та її якості, які вигідні споживачам і забезпечують соціальну стабільність суспільства. Політику державного протекціонізму сільського господарства було запроваджено в період великих економічних криз. У США вона діяла майже 80 років (з початку 30-х років), а в країнах ЄС – 50 років (з 50-х років). Саме ця політика забезпечила ефективний розвиток сільського господарства у зазначених країнах. Досягнення значного перевиробництва сільськогосподарської продукції змушує уряди США та керівництво ЄС в останні роки наголошувати на необхідності поступового переходу від політики протекціонізму в галузі сільського господарства до політики ефективності. Стан економіки України не дозволяє запровадити політику чистого протекціонізму стосовно сільського господарства. Тому доцільно застосовувати диференційований підхід, поєднуючи ці дві політики – протекціонізму та ефективності – щодо окремих галузей, видів продукції і регіонів. Це знайшло певне відображення в системі законів України, указів Президента України, а також у проекті Національної програми розвитку агропромислового виробництва і соціального відродження села України на 1999–2011 роки [4]. Зважаючи на те, що сільський розвиток – це напрям державної політики, його основою є законодавча база, результати виконання положень якої, власне, і впливають на соціально-економічний стан села. Головним законодавчим актом, який забезпечує регулювання розвитку села, є Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» [11]. Він передбачає ряд моментів, які повинні сприяти сільському розвитку, зокрема: обов'язкове державне фінансування витрат на утримання закладів соціокультурної сфери, розмір капіталовкладень у будівництво невикористаних об'єктів (не менше 1% ВВП); пільгові умови для індивідуального житлового будівництва; сприяння у вступі та навчанні у вищих навчальних закладах для сільської молоді; захист та розвиток сільської поселенської мережі тощо.

Зважаючи на роль господарств населення у виробництві аграрної продукції, що особливо посилилася протягом остан-

ніх років як наслідок реструктуризації крупних сільськогосподарських підприємств, було прийнято Закон України «Про особисте селянське господарство». Цей закон визначає правові, організаційні, економічні та соціальні засади ведення особистого селянського господарства, гарантує соціальний захист їх власників. Зокрема, ст. 1 передбачається, що діяльність, пов'язана з веденням такого господарства, не є підприємницькою, а згідно зі ст. 5 у ньому має використовуватися не більше 2,0 га землі [9]. Виконання положень закону стосовно соціального захисту, зокрема пенсійного страхування, залишає бажати кращого. В Україні національна система пенсійного забезпечення регулюється Законом «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та прикінцевими положеннями Закону «Про пенсійне забезпечення», які передбачають для власників особистих селянських господарств лише добровільну участь у системі загальнообов'язкового пенсійного страхування [6, с. 376; 10, с. 10]. Таким чином, державна підтримка селянських господарств, передбачена законом, потребує розробки дієвих механізмів реалізації, відсутність яких на сьогоднішній день знижує ефективність політики сільського розвитку.

Наступним кроком у формуванні політики сільського розвитку слід вважати Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні, якою передбачено створення умов для реалізації права громадян на підприємницьку діяльність, зокрема з метою підвищення їх доходів. Зважаючи на те, що Україна офіційно визнана країною з ринковою економікою, можна стверджувати, що рівень доходів на селі має досить нерівномірний характер. Розвиток сільського підприємництва, зокрема пов'язаного і з несільськогосподарською сферою діяльності, сприятиме більш ефективному прикладанню праці сільських жителів з огляду на розмір заробітної плати та види діяльності, доповнить сільське господарство. За таких умов село матиме додаткові стимули та можливості для розвитку, ставатиме більш привабливим середовищем життя, а отже, матиме й більшу кількість бізнес-активних людей – основний капітал підприємництва, якісний людський ресурс, що буде зберігати та розвивати культуру сільського життя, його традиції та звичаї, забезпечувати економічний базис для його реалізації.

У сільській місцевості законом визначені такі види підприємництва як зелений туризм, народні промисли та ремесла [3, с. 35]. Проте ситуація в регіонах свідчить лише про наявність мережі структур із підтримки підприємництва на обласному рівні та недостатність у фінансуванні програм його розвитку.

Законодавчі основи роботи сільськогосподарських допідприємств знайшли своє відображення у Законі України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність». Зокрема, передбачені правові основи здійснення дорадчої діяльності на селі, регулювання відносин у цій сфері та розвиток сільської території [12, с. 18–20]. Зміст даного закону позиціонує вагомість діяльності сільськогосподарських

дорадчих служб у забезпеченні соціально-економічного розвитку села, спрямованого на поліпшення добробуту сільського населення.

В Указі Президента «Основні засади розвитку соціальної сфери села» визначено принципи організації життєзабезпечення сільського населення в умовах становлення приватного сектору в сільському господарстві, виходу національної економіки з кризи та розвитку її в ринкових умовах [5]. Визначальною рисою даного документу є зв'язок соціального розвитку села не лише зі станом соціальної інфраструктури, а й зі сферою зайнятості та формування доходів селян.

У Законі України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» вказано, що державна аграрна політика базується на національних пріоритетах і враховує необхідність інтеграції України до Європейського Союзу та світового економічного простору. У даному контексті за основні складові державної аграрної політики визнано комплекс правових, організаційних і економічних заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування аграрного сектору, розв'язання соціальних проблем сільського населення та забезпечення комплексного і сталого розвитку сільських територій [8]. Законом передбачено 13 пріоритетів аграрної політики, зокрема запровадження програм комплексного розвитку сільських територій загальнодержавного та регіонального рівнів.

Державною цільовою програмою розвитку села на період до 2015 року [7] визначені і офіційно затверджені основні засади і пріоритети розвитку соціальної сфери села, серед яких важливе місце посідають організаційно-економічні і правові заходи, спрямовані на поліпшення життєзабезпечення сільського населення в умовах становлення приватного сектора в аграрній сфері. Зокрема, це допомога відсталим селам і регіонам; надання державних кредитів на житлове та інше будівництво працівникам агропромислового комплексу; матеріальне та інше стимулювання переселенців у сільську місцевість; поліпшення обслуговування сільського населення та розвиток матеріальної бази закладів соціально-культурного призначення; поліпшення планування й забудови населених пунктів у сільській місцевості тощо.

Ці заходи є першочерговими, пріоритетними як життєво важливі для села. Для їх здійснення необхідно усунути недоліки:

а) політичного характеру (протистояння в парламенті, незгодженість у діях між гілками влади і управління);

б) правові (обмеженість і суперечливість чинного законодавства);

в) економічні (криза в економіці країни в цілому та її аграрному секторі зокрема);

г) соціальні (передусім споживацьке ставлення частини суспільства до потреб та інтересів села).

Розглянуті законодавчі акти, які становлять основу та регулюють політику сільського розвитку в Україні, дають змогу зробити висновок, що існує потужне правове підґрунтя для покращення ситуації на селі, його соціально-економічного

розвитку. Проте існує ряд моментів, які стоять на перешкоді повноцінної реалізації законодавства сільського розвитку. Доцільно виділити основні з них: державна підтримка села зводиться в основному до розвитку аграрного сектору; закон щодо особистих селянських господарств існує лише у вигляді декларації і на практиці є недієвим, оскільки не забезпечує можливої підтримки та соціального захисту для їх власників; закон щодо стимулювання розвитку регіонів через складність відповідності одразу всім встановленим критеріям депресивності зупинив отримання преференцій від держави для найбільш проблемних сільських територій; через незначні кошти, що виділяються на розвиток підприємництва на селі, ефективність заходів, спрямованих на сприяння його розвитку, є вкрай низькою [2].

Аналіз чинного законодавства дозволяють сформулювати загальне поняття основних засад розвитку соціальної сфери села. Основні засади розвитку соціальної сфери села являють собою комплекс пріоритетних економічних, правових, політичних і соціальних заходів, спрямованих на відродження села, поліпшення організації життєзабезпечення сільського населення як структурної складової стратегії здійснення аграрної і земельної реформ [1].

Висновки

Отже, модернізація аграрного сектору України вимагає радикально реформувати державну політику підтримки сільського господарства. Вона має бути стабільною, передбачуваною та узгодженою. Ключовим елементом аграрної політики має стати сприяння розвитку сільських місцевостей і боротьби з бідністю у селах. Мова йде про створення умов для ефективного фермерського та присадибного виробництва, активний розвиток інфраструктури у сільській місцевості та запровадження прогресивних екологічно безпечних технологій виробництва сільськогосподарської продукції. Безумовним пріоритетом держави має стати сприяння становленню ефективної системи кредитування сільгоспвиробників та страхування відповідних ризиків. У цьому зв'язку, зокрема, потребує удосконалення практика часткового державного субсидування відсоткових ставок за кредитами тощо [3]. Виконання вищезазначеного дозволить забезпечити передусім високу конкурентоспроможність вітчизняної сільгосппродукції на внутрішньому та світових аграрних ринках, що дозволить Україні зайняти належне місце в міжнародному аграрному поділі праці і забезпечить соціальний розвиток села.

Література

1. Гайворонський В.М. Аграрне право України: Підручник / В.М. Гайворонський, В.П. Жушман. – Харків: Право, 2003. – Режим доступу: – http://ebk.net.ua/Book/law/gayvoronskiy_apu/part8/801.htm
2. Куцмус Н.М. Соціально-економічний розвиток села в умовах європейського вибору: дис... канд. наук: 08.00.03 / Н.М. Куцмус. – Житомир, 2008. – 191 с.

3. Національна програма сприяння розвитку малого підприємництва в Україні: Закон України від 21.12.2000 р. №2157-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №7. – С. 35.

4. Нелеп В.М. Планування на аграрному підприємстві / В.М. Нелеп. – Режим доступу: – <http://library.if.ua/book/122/8063.html>

5. Основні засади розвитку соціальної сфери села: Указ Президента України від 20.12.2000 р. №1356/2 // Праця і зарплата. – 2001. – №3 (січень).

6. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України №1058-XV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №49-51. – С. 376.

7. Про затвердження державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2007 р. №1158 // Офіційний вісник України. – 2007. – №73. – С. 7.

8. Про основні засади державної політики на період до 2015 року: Закон України від 18.10.2005 р. №2982-IV // Праця і зарплата. – 2001. – №3 (січень).

9. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 р. №742-IV // Особисті селянські господарства. Особливі законодавчі та нормативні документи. – Головне управління статистики в Житомирській області. – 2005.

10. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 05.11.91 р. №1788-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №3. – С. 10.

11. Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві: Закон України від 17.10.90 р. №4010-XII // Відомості Верховної Ради. – 1990. – №45. – С. 602.

12. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність: Закон України від 17.06.2004 р. №1807-IV // Відомості Верховної Ради. – 2004. – №38. – С. 470.

О.В. ВЕЛИЧКО,

к.е.н., Національний університет біоресурсів і природокористування України

Проблеми та перспективи розвитку птахівництва в Україні

У статті розглянуто сучасний стан розвитку птахівництва та економічну ефективність виробництва його продукції в сільськогосподарських підприємствах. Досліджено проблеми та перспективи функціонування галузі. Обґрунтовано практичні засади щодо підвищення рівня економічної ефективності птахівництва в Україні.

Ключові слова: птахівництво, поголів'я птиці, виробництво яєць, розвиток, економічна ефективність.

В статье рассмотрено современное состояние развития птицеводства и экономическая эффективность производства его продукции в сельскохозяйственных предприятиях. Исследованы проблемы и перспективы функционирования отрасли. Обоснованы практические основы по повышению уровня экономической эффективности птицеводства в Украине.

Ключевые слова: птицеводство, поголовье птицы, производство яиц, развитие, экономическая эффективность.

The article reviews the current state of poultry and economic efficiency of its products in agricultural enterprises. The problems and prospects of the sector operation. The practical measures for improving the economic efficiency of poultry in Ukraine.

Keywords: poultry, poultry, egg production, development, economic efficiency.

Постановка проблеми. Птахівництво забезпечує населення країни дієтичними висококалорійними продуктами харчування. Основна продукція птахівництва – яйця і м'ясо – за поживністю переважає більшість продуктів харчування.

Птахівництво – скоростигла галузь тваринництва, характеризується високою мобільністю в нестійких умовах ринку. Віддача корму в птиці значно вища, ніж у свиней, великої рогатої худоби та овець, і як результат – собівартість м'яса птиці найнижча. Це сприяє підвищенню попиту на продукцію птахівництва, яка доступна для споживачів з різним рівнем доходів. Згідно з науково обґрунтованими нормами споживання цієї продукції має становити 290 яєць і 13–21 кг м'яса птиці на одну особу населення в рік, проте рівень споживання продукції птахівництва в нашій країні поки що значно нижчий. З технологічної точки зору і строку окупності капітальних вкладень птахівництво містить великі потенційні можливості щодо підвищення рівня задоволення потреб населення країни у харчових продуктах.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Значний внесок у розробку питань удосконалення організації та інтенсифікації виробництва, підвищення ефективності птахівництва зробили такі вчені: В.П. Бородай, А.І. Вербовіков, І.І. Івко, В.Д. Лук'янова, Б.А. Мельник, Ю.О. Рябоконт, М.Ф. Шкляр, Ф.О. Ярошенко. Сучасний етап розвитку виробничих відносин у птахівництві вимагає розробки дієвих механізмів і підходів, які б дали змогу підвищити ефективність виробництва, створити сприятливі інвестиційні умови, забезпечити конкурентоспроможність продукції на споживчому ринку. Важливим при цьому є комплексне дослідження вказаних проблем.

Метою статті є висвітлення результатів дослідження науково-теоретичних засад розвитку птахівництва в Україні. Нами планується провести аналіз динаміки поголів'я птиці, ви-